

Oppdragsbrev til 10. trinn ved Veivangen Ungdomsskole

Undersøkelse av kosthold og matservering i barnehagene i Nedre Eiker

Barnehagene gjennomfører foreldreundersøkelser med jevne mellomrom. Formålet er å få mest mulig informasjon om hvor fornøyd foreldrene er som brukere av tjenesten barnehage. Informasjonen brukes til å reflektere, evaluere og justere tilbudet i hver enkelt barnehage. De siste årene har blant annet kosthold i barnehagen vært en gjenganger på lista over det foreldre er minst fornøyd med. Mattilbudet kan være svært ulikt i de forskjellige barnehagene - både med tanke på pris, hva som serveres og hvor mange måltider som tilbys.

Barnehagene skal fortrinnsvis forholde seg til «Nasjonal faglig retningslinje for mat og måltider i barnehagen». Veilederen er nylig oppdatert (2018) og gir anbefalinger enten i tråd med krav i lov eller forskrift – eller bare som er sterk anbefaling av hva et næringsrikt og sunt kosthold for barn i førskolealder skal eller bør inneholde.

Etatskontoret for Oppvekst og kultur, ved tilsynsmyndigheten, ønsker å få følgende anbefalinger undersøkt og belyst:

- «Barnehagen bør legge til rette for minst tre faste måltider om dagen, med medbragt eller servert mat» (Sterk anbefaling)
- «Barnehagen bør servere grønnsaker og frukt eller bær hver dag» (Sterk anbefaling)
- «Spisemiljøet i barnehagen skal fremme helse, mat- og måltids glede, og personalet bør delta aktivt i måltidet» (Krav i lov eller forskrift)
- «Maten i barnehagen skal være lagret, tilberedt, servert og merket i samsvar med regelverk og råd fra Mattilsynet» (Krav i lov eller forskrift)
- «Barnehagen bør ha en miljøvennlig praksis med lite matsvinn og et mattilbud hvor plantebaserte matvarer og fisk og sjømat er sentralt» (Sterk anbefaling)
- «Barna i barnehagen bør få god tid til å spise, minst 30 minutter» (Sterk anbefaling)

Det er ønskelig at oppdraget inkluderer undersøkelse om tilfredsheten rundt kosthold i barnehagen blant foreldrene, da Nedre Eiker sine kommunale barnehager ikke gjennomførte foreldreundersøkelse i 2018. Oppdraget bør også inneholde informasjon fra brukerne, dvs. barna, om hvor fornøyd de er med maten som serveres, etc.

Etatskontoret, ved rådgiver for barnehagene, vil legge til rette for at barnehagene kan ta imot besøk for at oppdraget skal kunne gjennomføres. Vi ønsker at oppdraget skal resultere i en kort rapport, med oppsummering av funn fra undersøkelsene. Rapporten skal presenteres for styrerne i et av våre felles møter i løpet av våren 2019. Vi vil også gjerne ta imot anbefalinger om eventuelle justeringer av mat, kosthold og måltider basert på informasjon og funn i undersøkelsen.

Gruppe 1: Foreldreundersøkelse

Dere skal utarbeide og gjennomføre en foreldreundersøkelse i alle de kommunale barnehagene. Dere må avklare med de ulike barnehagene hvordan den skal gjennomføres og hvordan svarene skal samles inn. Svarene må være dere i hende senest morgenen mandag 3/6. En mulighet kan være at dere er tilstede i barnehagen ved levering eller henting tirsdag 28/5 slik at dere får svarene umiddelbart.

Undersøkelsen bør inneholde spørsmål som gir svar på disse anbefalingene:

- «Barnehagen bør legge til rette for minst tre faste måltider om dagen, med medbragt eller servert mat» (Sterk anbefaling)
- «Barnehagen bør servere grønnsaker og frukt eller bær hver dag» (Sterk anbefaling)
- «Spisemiljøet i barnehagen skal fremme helse, mat- og måltids glede, og personalet bør delta aktivt i måltidet» (Krav i lov eller forskrift)
- «Barnehagen bør ha en miljøvennlig praksis med lite matsvinn og et mattilbud hvor *plantebaserte matvarer og fisk og sjømat* er sentralt» (Sterk anbefaling)
- «Barna i barnehagen bør få god tid til å spise, minst 30 minutter» (Sterk anbefaling)

Dere må fordele dere på alle barnehagene, altså maks 3 stk i hver barnehage. Dere må selv ringe til barnehagene mandag 27/5 og avklare klokkeslett for gjennomføring tirsdag, og finne ut av hvordan dere kommer dere til barnehagene.

Se lenkesamling.

Gruppe 2:

Undersøke barnas egen tilfredshet med mattilbudet, samt kartlegge om det serveres grønnsaker, frukt eller bær hver dag.

- «Barnehagen bør servere grønnsaker og frukt eller bær hver dag» (Sterk anbefaling)

Dere må diskutere hvordan dere skal få kartlagt dette. Er det hensiktsmessig med et kartleggingsskjema mens dere observere et måltid? Skal dere snakke med/intervjue barna? Skal dere snakke med/intervjue de ansatte? Skal dere ha et spørreskjema som barna/ansatte svarer muntlig på? Det er viktig at dere samler inn samme informasjon fra alle barnehagene.

Dette arbeidet må ferdigstilles mandag.

Dere må fordele dere på alle barnehagene, altså maks 3 stykker i hver barnehage. Dere må selv ringe til barnehagene mandag 27/5 og avklare klokkeslett for gjennomføring tirsdag, og finne ut av hvordan dere kommer dere til barnehagene.

Se lenkesamling.

Gruppe 3: Undersøke om barnehagene tilfredsstillt kravene ift. lagring, tilberedning, servering og merking er i samsvar med reglene fra Mattilsynet.

- «Maten i barnehagen skal være lagret, tilberedt, servert og merket i samsvar med regelverk og råd fra Mattilsynet» (Krav i lov eller forskrift)

Dere må sette dere inn i de kravene som gjelder i forhold til lagring, tilberedning, merking og servering av mat i barnehager. Deretter må dere utarbeide et spørreskjema hvor dere får kartlagt dette. Det vil være fornuftig å lage en avtale om å intervjuere styreren/en leder i barnehagen for å få svarene dere trenger.

Dere må fordele dere på alle barnehagene, altså maks 2 stykker i hver barnehage. Dere må selv ringe til barnehagene/styrer mandag 27/5 og avklare klokkeslett for gjennomføring tirsdag, og finne ut av hvordan dere kommer dere til barnehagene.

Se lenkesamling.

Gruppe 4: Undersøke om barnehagene har en miljøvennlig praksis med lite matsvinn, og at mattilbud hvor plantebaserte matvarer og fisk og sjømat er sentralt.

- «Barnehagen bør ha en miljøvennlig praksis med lite matsvinn og et mattilbud hvor plantebaserte matvarer og fisk og sjømat er sentralt» (Sterk anbefaling)

Dere må finne ut av hva det vil si at barnehagene bør ha en miljøvennlig praksis med lite matsvinn. Se lenkesamling. Hvordan skal dere kartlegge dette?

Dere må også diskutere hvordan dere skal finne ut av om barnehagen har:

- Lite matsvinn
- Serverer plantebaserte matvarer
- Server fisk og sjømat

Lag f eks en spørreundersøkelse som gjennomføres i alle barnehagene.

Dere må fordele dere på alle barnehagene, altså maks 2 stykker i hver barnehage. Dere må selv ringe til barnehagene/styrer mandag 27/5 og avklare klokkeslett for gjennomføring tirsdag, og finne ut av hvordan dere kommer dere til barnehagene.

Se lenkesamling.

Gruppe 5: Undersøke om spisevanene i barnehagen.

Dere skal undersøke om barna har nok tid til å spise, minst 30 minutter. Videre skal dere kartlegge antall faste måltider i barnehagen, samt hvordan måltidene gjennomføres i forhold til spisemiljøet i barnehagen.

Aktuelle punkter fra oppdragsbrevet:

- «Barnehagen bør legge til rette for minst tre faste måltider om dagen, med medbragt eller servert mat» (Sterk anbefaling)
- «Spisemiljøet i barnehagen skal fremme helse, mat- og måltids glede, og personalet bør delta aktivt i måltidet» (Krav i lov eller forskrift)
- «Barna i barnehagen bør få god tid til å spise, minst 30 minutter» (Sterk anbefaling)

Dere må diskutere hvordan dere skal få kartlagt dette. Er hensiktsmessig med et kartleggingsskjema mens dere observere et måltid? Skal dere snakke med/intervjue de ansatte? Skal dere ha et spørreskjema som ansatte svarer muntlig på? Det er viktig at dere samler inn samme informasjon fra alle barnehagene.

Dette arbeidet må ferdigstilles mandag.

Se lenkesamling.

Lenkesamling:

<https://www.helsedirektoratet.no/tema/mat-og-maltider-i-barnehagen>

<https://ndla.no/nb/node/8690?fag=8>

<https://no.surveymonkey.com/mp/how-to-create-surveys/>